

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy óra	40 K
Egyes szám ára 2 korona	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felirő szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zapolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam 213. szám.

Vasárnap, 1920 szeptember 26.

Elnök ur

Van szerencsém Önt a francia köztársaság elnökévé történt megválasztása alkalmával üdvözölni. Őszintén szólva, tegnapelőtt még nem is álmodtam, hogy Elnök ur elnök lesz, mert tegnapelőtt még kerekén kijelentette, hogy eszéágában sincs elnöknek lenni. Igaz, hogy a premier-miniszterségben előde: Clemenceau ur is ugyanezt mondotta három nappal a választása, jobban mondva a megbukása előtt — és mégis fellépett . . .

Külömben nem is erről van szó, ez csak ugy eszembe jutott. Mint egyszerű, de lelkes újságolvasónak, mint nyájas közönségnek jutott ez a dolog az eszembe. És éppen ebben a minőségben óhajtok néhány percig alkalmatlankodni Elnök urnak. Nekünk, újságolvasóknak volna ugyanis néhány tiszteletteljes és szerény kérelmünk Önhöz és egyáltalában az összes elnök urakhoz.

Ugyanis az utóbbi időben nagyon el van terjedve az elnököknél az a rossz szokás, hogy mielőtt elnökké lesznek, rögtön kínos aggodalomban kezdik tartani az olvasóközönséget az ő privát ügyeikkel, melyeknek természetesen óriási kihatásuk van a világ különböző dolgaira, főleg a valutára. Wilson ur például kerek egy évig játszott az ideginkkel. Egyik nap ugy volt, hogy egészen lágy lett a feje lágya, mikor már lassankint bele törődünk a sajnálatos ténybe, akkor jött a jelentés, hogy Wilson elnök ur egészen meggyógyult, már nincsen baj az agyával, sőt már sajátkezüleg és saját fejüleg intézi az államügyeket. Alig értünk reá azonban kellően örülni a jó híreknek, máris megérkezett az idegrontó újabb tudósítás, hogy az elnök képtelen a közügyeket vezetni, mert agzkori elme gyöngeségben szenved.

Igy voltunk Elnök ur mélyen tisztelt elődjével, Deschanel urral is. Órála, amíg nem volt elnök, sekisem tudta, hogy baj

van az agya körül, mielőtt azonban elnök lett, kiderült mindent . . .

Most mi, az elnöki ügyekben az utóbbi időben ugyanez próbára tett újságolvasók nagyon szeretnők, ha ismét olyan elnökről olvashatnánk nap-nap után érdekes és felemelő dolgokat, amely elnök nem héklizi avilágot folyton azzal, hogy öreg, fá-

radt, kimerült s az agyában törrött srófok vannak.

Abban a reményben, hogy most már jobban fog menni a dolog, többek nevében még csak arra bátorodom kérni Elnök urat, sziveskedjék amugy legényesen, kemény kézel és lehetőleg friss fejjel jól megragadni a világ kátyuba rekedt szekerének a rudját. G.

Nem lesz községi választójoga a magyarságnak és a németységnek

Draskovics belügyminiszter nyilatkozik az opció jogról.

Szobotica, szept. 25.

A „Bácsmegeyi Napló“ munkatársát fogadta Draskovics belügyminiszter és ez alkalommal rendkívül érdekes és fontos nyilatkozatot tett a vajdasági magyarság politikai helyzetéről.

Az újságíró megkérdezte a miniszterelnököt, hogy lesz-e a vajdasági magyarságnak és németységnek választói joga a küszöbön álló községi és törvényhatósági választások alkalmával?

— Ezzel a kérdéssel a kormány még nem foglalkozott — válaszolta a belügyminiszter. — A magam részéről őszintén sajnálom, hogy a magyarságnak a békeszerződésben biztosított opció joga miatt a magyarság az országos képviselőválasztásokon nem fog szavazati joggal birni. A magyarság ugyanis nem nyilatkozott még, hogy lemond az opció jogáról. Ez utóbbi esetben semmi akadály sem lett volna annak, hogy a magyarság már most felruháztassék az állampolgári jogok teljességével. Ennek az állapotnak mielőbbi elkövetkezését én a magam részéről nagyon szívesen látnám. A németek legutóbb, Ujvidéken tartott nagygyűlésükön már elhatározták, hogy az opció jogával nem kívánnak élni. Erről a határozatról azonban a kormány későn értesült, ugy hogy most már övelők szemben sem lehet külön elbíralni a választási jog kérdését.

Végül kijelentette a belügyminiszter, hogy ő és kormánya szívesen látja a magyarság hathatós közreműködését az állami élet terén. Arra a kérdésre, hogy mi a legfőbb eltérés a demokratapárt és a radikális párt programja között, a belügyminiszter kijelentette, hogy a demokratapárt egy teljesen modern, egységes államot akar, melyben egy terület és egy nép vagy faj se uralkodik a másik rovására. A radikálisok ellenben a nemzetiségi politikában már nem olyan liberálisak.

Tőzsde.

Beograd, szept. 25.

(Érték dinárookban.)

Valuták: Francia frank 196, Font sterling 100, Dollár 97, Lei 56-30, Osztrák korona 10-20, Márka 49.

Devizák: Páris 195, London 101-50, Milano 127-70, Szaboloniki 310, Wien 9-95, Berlin 48.

1 frank	— — — —	7-84	jugoszláv korona.
1 font	— — — —	400—	jugoszláv korona.
1 dollár	— — — —	108—	jugoszláv korona.
1 lei	— — — —	2-25	jugoszláv korona.
1 márka	— — — —	1-96	jugoszláv korona.
1 osztrák korona	— — — —	0-408	jugoszláv korona.

A magyar politika hírei.

A nemzetgyűlésből.

Budapest, szept. 24.

A nemzetgyűlés pénteki ülésén folytatták a szövetségekről szóló törvényjavaslat vitáját. Az általános vita befejezése után Korányi pénzügyminiszter nagy beszédet mondott, amely után a javaslatot általánosságban elfogadták.

Ezután a budapesti tudományegyetemen felállítandó közgazdasági kar felállításáról szóló javaslat tárgyalását kezdték meg, amelyet egyhangulag általánosságban és részleteiben is elfogadtak.

Utána az államkinestár megkároztatására irányuló büntettek, adócsalások és vétésekről szóló javaslat tárgyalása következett.

A külügyi bizottság ülése.

Budapest, szept. 25.

A magyar nemzetgyűlés külügyi-bizottsága 23-án délután ülést tartott, amelyen Teleki Pál miniszterelnök nagy beszédet mondott és különösen a szomszéd államokkal való viszonyról és érintkezésről beszélt hosszabban. Megelmiti, hogy Romániából legközelebb egy politikai és gazdasági bizottság érkezik Budapestre. A szomszéd államokkal a határ mentén felmerülő különféle problémák megoldására szintén bizottságok jönnek.

Jugoszlávia rövid idő óta egy régi tekintélyes oszorb diplomatával képviselteti magát Budapestben, reméli, hogy vele együtt dolgozva, a legteljesebb jóviszonyban fog maradhatni a két ország.

A nagyhatalmak közül Franciaország az, amely számos kérdésben támogatja Magyarországot, így a szénellátás, a szomszédokkal való érintkezés és a Dunai bizottság kérdésében.

A többi nagyhatalom részéről is jóakaró érdeklődés mutatkozik.

Végül bejelentette a miniszterelnök, hogy lemond a külügyminiszteri tárcáról és azt átengedi gróf Csáky Imrének.

Magyar politikai körökben megalom indult meg, hogy az új községi és megyei választásokon a nők aktíve ne vehessenek részt.

Budapest, szept. 25.

Szeptember 29-ikére volt kitűzve a székesi városi tanácsnok választása. A keresztény többségi párt kivánságára elhalasztották a választást.

Ellentétek az orosz kormányban.

London, szept. 25.

Az orosz bolsevik kormányban komoly ellentétek merültek fel a kormány egyes tagjai között. Amíg Trockij még mindig csörteti kardját, addig Lenin, Csieserin és Radek komolyan fáradoznak a béke megkötésén.

Október elsején lép életbe az új pénzügyigazgatási szervezet.

Beograd, szept. 25.

A vajdasági pénzügyigazgatás reformját sürgősen megvalósítják. Az öt kerületi, a huszonöt járási és az ezek felett álló tartományi pénzügyigazgatóságok október hó 1-én megkezdik működésüket. Az eddigi pénzügyi hatóságok ügyeit, amelyek az állam költségvetés végrehajtására vonatkoznak, az újvidéki pénzügyi delegáció fogja végleges befeljezni. E munka elvégzése után megszűnik az újvidéki pénzügyi delegáció is. Az újonnan szervezett pénzügyi hatóságok tisztviselőit a pénzügyminiszter előterjesztésére a király nevezi ki. A pénzügyminiszter rendeletileg fogja szabályozni a pénzügyi szakvizsga módozatait. Azok a jelenlegi tisztviselők, akiket az újonnan szervezett állásokra átvesz a kormány, megtartják rangjukat és fizetésüket akkor is, ha az új állás kisebb ranggal vagy fizetéssel volna egybekötve.

Az adókvetés az eddigi törvények szerint, de az egyenes adók és a közvetett adók vezérgazgatóságai által a közelmúltban kiadott és az ezután kiadandó utasítások alapján történnek.

A franciák a Habsburgok mellett A brüsszeli konferencia.

Berlin, szept. 25.

A brüsszeli konferencia az első európai összejövetel, amelyen a győzők és semlegesek mellett a legvőzők is részt vesznek. A legnagyobb baj, hogy a beteg Európa annyira elgyengült, hogy kemény műtétnem veheti magát alá, különösen nem Németország és Ausztria. Ez okból a konferencia vezetőségének az az álláspontja, hogy most nem is fogja végleges terveit kifejteni.

Georges Leig az új francia miniszterelnök.

A parlament és a szenátus ülése után a parlament tagjai gratuláltak Millerandnak. Millerand megköszönte az üdvözlést, majd beszédében következőket mondta: „A győztes Franciaország a háborúban újjászületett és meg kell, hogy tartsa össze kötettségeit és fel kell virágoznia. Ez csak úgy lesz lehetséges, ha követeli erősen a versaillesi békeszerződés összes pontjainak szigorú végrehajtását. A francia köztársaság elnökének az a feladata, hogy kormányával egy virgól Franciaország külpolitikáját, hogy az a hozott áldozatokhoz méltó legyen”. Ez után az elnök az elveszi palotába hajtattott, ahol a kormány tagjait fogadta, akik benvujtották neki lemondásukat. Millerand a kormány tagjait újra megbízta tárcájuk ügyeinek ellátásával és miniszterelnökkül Georges Leigot nevezte ki.

Rövid hír.

Berlin, szept. 25.

Berlin főpolgármesterévé dr. Wermouth eddigi főpolgármestert választották meg.

Beograd, szept. 25.

Prágából jelentik, hogy a „Pravo Lidu” hiteles okmányok alapján ismerteti a bécsi magyar követség akcióját a magyar propaganda ügyében.

A cseh lap értesülése szerint a bécsi magyar követség propaganda bizottságot létesített, melynek az a főcélja, hogy Szlovákiát elszakítsa Csehországtól. A terv keresztülvitelével Mandl Lipót, a volt magyar tanács-kormány követségi tanácsosát birták meg. Megállapították, hogy a propaganda-bizottság nagyon sok hírlapot megvásárolt, köztük több előkelő bécsi lapot és a Bécsi Magyar Újságot is. Ez az akció a bécsi francia klub támogatásával vált lehetővé.

Megállapítja a Pravo Lidu, hogy a franciák különös rokonszenvvel viseltetnek Magyarország iránt és elősegítik a Habsburg dinasztia visszatérését.

A franciák kényszeríteni akarják Magyarországot, hogy Romániával szövetséget kössön. Ez a terv Románia részéről nem ütköznék akadályokba, mert Ferdinánd román király szívesen látna Habsburgot a magyar trónon.

Végül arról értesül a prágai újság, hogy a Bécsben működő külföldi missziók minden külföldi kérdésben és főleg Renner osztrák külügyi államtitkár minden lépéséről értesítik a magyar követséget.

Az angol kormány leleplezése Kamenewről.

Az oroszok megfizették a „Daily Heraldot”.

Wien, szept. 25.

Az angol kormány az orosz tárgyalások ügyében részletes nyilatkozatot közölt a sajtóval. Ebben kiemeli, hogy az angol kormánynak bizonyítékai vannak arról, hogy Kamenew a korona-ékszerek eladásában részt vett. Kamenew közölte kormányával, hogy negyvenezer fontért adott el gyémántokat és a pénzt a „Daily Herald”-nak utalta át. Ezután az orosz megbizott más módokon, részben újabb gyémántok eladásával igyekezett még negyvenezer sterling fontot előteremteni. Ebből tízezer fontot még a „Daily Herald”-nak akart fizetni. A fizetésnek bankjegyekben kellett

történnie, amelyek Lansburg, a Daily Herald főszerkesztője fiának kezén mentek keresztül. A kormány azonkívül kijelenti, hogy Kamenew az orosz kormány fegyverszüneti feltételeit megváltoztatta, amennyiben elhagyta azokat a pontokat, amelyekben a szovjetkormány a lengyel munkásságnak orosz szakszervezeti megbízottak ellenőrzése alatt történő felfegyverzéséhez ragaszkodik. Kamenew e pont helyébe a látszólag ártatlan „polgári milícia” szót tette, mert tudta, hogy a szovjetkormánynak ez a lényeges feltétele az angol szakszervezetek ellenállását hívná ki.

Hat évig hadifogságban

Nukov Lukács szabadkai újságíró kalandjai vizen és szárazon.

VII.

Barátkozás az amerikaiakkal.

A balul sikerült betörés után visszavittek engem a saint lazairi fogolytáborba. Barátomat, ingénieur Miskliket más táborba szállították. A kiváló duettnek így szakadt vége. Többé nem is kerültünk aztán össze.

A saint lazairi táborban ebben az időtámban jóformán kizárólag német hadifoglyok voltak. A közelben vasutépítési munkálatok folytak és a hadifoglyok tulnyomó részét idevezényelték. Magam is gyakran kijártam a németekkel és érdeklődéssel néztem a dolgozó csapatokat és figyeltem a munka eredményét. Ezen a szakaszon egy amerikai tábor volt. Az amerikaiak a Németországba irányított rokkant-vonatokat őrizték. Hamarosan megismerkedtem velük. Igen kedves, jószívű és vidám fickók voltak egytől-egyig. A németeket pedig egyenesen szerették. Bámulták a német foglyok nagy intelligenciáját, szorgalmát, férfias magatartását és türelmét. A franciákkal nem állottak valami kitünő viszonyban.

Nemsokára alaposan összebarátkoztam a derék amerikaiakkal.

Nagyszerű dolgom volt. Elláttak titokban mindenféle jóval, csak úgy dugdosták a zsebeimbe a sok jóféle kakaót, ketszersültet, konzervet, dohányt. Időnként a németek is kaptak ilyesféle bajtársi ajándékokat tőlük. A franciák néha megneszelték ezeket a barátkozásokat és ilyenkor nagy lármát csaptak. Módszerű bosszantotta őket a dolog. A vidám jenki ezt látva, még inkább becézgettek bennünket.

Az erős barátkozásnak az lett az eredménye, hogy egy napon a jószívű amerikaiak, akiket valóság-gal meghatott az, hogy én már negyedfél év óta eszem a rabság fekete és penészes kenyérért, egyszerűen felajánlották, hogy a legközelebbi rokkant szállítmánnyal át-csempéssznek Németországba. Töviről-hegyire meg is beszéltek aztán a haditervet: Beosztanak egy Koblenzbe induló vonat kísérő őrségébe s én mint amerikai katoná teszem meg az utat, így könnyű szerezni átjuthatok a szigorú francia határon, Németországban aztán egyszerűen levetem az amerikai egyenruhát és ismét szabad leszek.

Minden elő volt készítve a szokásához. Kaptam egy vadonatúj amerikai katonai felszerelést, abba az indulás előtt belebujtam s aztán a megbeszélés szerint megjelentem a vasuti állomáson. Az amerikai barakk egész legénysége tudott a

dologról és módfelett fel volt izgatva mindenki. Ugy örültek, mint a gyerekek, ha valami csinyök jól kezdődik. A kedves jenki körülfogtak engem, nagyon tetszettem nekik új kosztümömben. Mindegyik hozott nekem valami utvalót. Ez dohányt, az csokoládét, a harmadik sajtót vagy finom konzervet. Körültáncoltak boldogan és összevissza öleltek.

Ez volt a vesztem. A nagy barátkozásra, a hangos hahotázásra figyelmessé lettek a mindig gyanakvó, mindig dühös francia vasutasok, akik amugy sem voltak valami kitünő testvéri viszonyban a hórihorgas jenkikkel.

A francia vasutasok gyanut fogva rohantak az amerikai katonai rendőrséghez:

— Német kémek járnak az amerikai barakkokban!

Mire észrevettük, hogy baj készül, már jött is a katonai rendőrség nagy készültséggel. Egy ezredessel az élen. Nyomban szigorú vizsgálat indult meg. Minden jelenlévőt igazoltatnak. Végre reám kerül a sor. Ott állok feszés vigyázz állásban az inspicáló ezredes előtt. Már ez a tul katonai viselkedés is gyanus a nagyon polgári erkölcsű, a merev európai katonai hagyományokat nem ismerő ezredes előtt. Megszólít és a nevemet kérdi. Kiderül, hogy nem tudok angolul és hogy nem vagyok amerikai.

Egy-kettőre megállapítják, a tény állást. A franciák nagy diadallal kísérnek vissza a fogolytáborba. Egy francia őrnagy, aki ott lábatlankodott a vasuti állomáson, izgatottan követeli, hogy a hadifoglyot csempésző amerikai katonákat állítsák hadbírószág elé.

A franciák tényleg nem hagyták annyiban a dolgot. Addig kellemetlenkedtek az amerikai komandónál, amíg a hadbírószági eljárást tényleg meg nem indították az én jószívű, kedves jenki-eim ellen.

A tárgyalásra engem is előállítottak. Ott voltak a szoktatási kísérletben részes barátaim is valamennyien. Egy amerikai kapitány elnökölt, de megjelent a francia őrnagyom is, szigorú ellenőrző arckifejezéssel. A katonai ügyész vádat emelt vagy negyven amerikai katoná ellen. Most előszólitottak engem, hogy mutassam meg, kitől kaptam az egyenruhát, a felszerelést, az ajándékokat és a menélevelet? A francia őrnagy odaáll mellém és úgy figyel. Az elnök hadbíró-századost látszólag bosszantja a franciák beleavatkozása az amerikai hadsereg belső ügyeibe, de megőrzi nyugalmát. Most felvonultatják előttem az összes vádlottakat, mind a negyvenet. Ahogy ellép egy-egy előttem, az elnök és az őrnagy mindig megkérdezik:

— Nem ez volt az?

— Nem ez volt! válaszolom.

HIREK

Költők.

Élnék-e még a nagyváros zürzavaros forgatagában a sápadt arcú, feminin lelkületű poéták, akiknek agyát állandóan halhatatlan gondolatok fűtik, akiknek gyöngéd szíve örökké mély alázattal köszönti az Isten legszebb ajándékát, a nőt? Ég-e még a szemükben az önbizalom csillaga szikrája, összehasonlítják-e még magukat titokban Musset-val és Heine-val, erősen élészte azt a lelkük mélyén lapangó gondolatot, hogy azért... szó ami szó... egy-egy fényes alkotásukban túl is szárnyalták e rég elavult mestereket? A fővárosi redakciók füstös és hangos szobáiban, fejüket, az isteni szikrától fényes koponyáit tenyerükre hajtva és mély borongással nézve a gondolatok rajzásával teli levegőt, alkotnak-e most is a halhatatlan zűz muzsikás verseket, abban a mámoros hitben, hogy holnap reggel, ha az imádott leányzó gyöngyszeme e káprázatos sorokra téved aranytálcán hozza majd feléje végleg behódolt szívét? Kihaltak-e vajjon a tizennyolc éves tüköletek, akik ezzel a szent hittel járják ez értelmetlen emberanyaggal benépesített földet, hogy csak az utókorért érdemes vért és agyvelőt áldozni, az utókorért, amely nemzeti adakozásból fogja felépíteni a nemzet nagyjának kijáró márványszobrot? Lengenek-e még büszkén és dölyfösen e pettyes Lavalier-csokrok a kétes fehérségi gallérok alatt és a lángoló költőkebel felett, amelyben az a mértéktelen mélységű, kínesekekkel ékes szív dobog? Dalol-e még a naiv, a hosszuhaju önimádók egyivásu hatalmas kórusa?

Mintha a nemzeti vatesek, a büszke félreértések igazsága most csakugyan igazsággá vált volna! Ki is hallgatna ma a költőkre, ki

Igy megy ez negyvenszer egymásután. Az őrnagy nem tudja megtörtetni magát, toporzékol dühében. Aztán otthagyja a tárgyalást. A hadbíró százados kihirdeti az ítéletet: nem lehet megállapítani a bűnösök kiletét, az eljárást a hadbírószék megszünteti.

Most odajön hozzám az amerikai hadbíró, kezét nyújt és így szól:

— Ön derék bajtárs. Szép dolog volt, hogy nem árulta el azokat, akik jót akartak tenni Önnel. Van valami kívánsága? Szívesen segítek, ha módomban áll!

A hadbíró kilátásba helyezett protekciója éppen kapóra jött, mert a franciák affelett való dühökben, hogy nem sikerült a fogolyszöktes amerikai katonák megbüntetését kierőszakolni, engem akartak az ő hadbírószék elé cipelni. Ezerkilencszáztizennyolc tavaszán voltunk, a legidegesebb álló harcok idején, a franciák németgyűlölete fennen lógott. Nem sokat teketóriáztak ebben az időben egy többszörösen szökevénynek találtott hadifogollyal. Az is könnyen megtörténhetett volna, hogy a hadbírószék halálra ítél.

— Százados ur, ön elismerte, hogy az amerikai katonákkal szemben bajtársi módra viselkedtem a hadbírószék tárgyaláson — mondtam — most én kerülök hadbírószék elé, kérem tehát a segítségét...

akar ma a szépnek áldozni, a törötők, a kenyérért lihegők közül kit érdekel ma a líra ily tüze. Fiúk, ha az elhagyott Pasnesszus meredélyein még mindig a csillagok felé szálltok, ne daloljatok a völgy irányában, mert hangotok oda már nem hallatszik. De talán megértik a szivek remegését a reszkető csillagok vagy a még alvó, meg nem született gyermeklelkek, amelyekre a föld salakjából még semmi sem jutott... B-i.

Kinevezés a bíróságnál. Dr. Pavle Valjevac bírót kinevezték Törökbecsére járásbírónak. Az új bíró tegnap reggel tette le a hivatali esküt a törvényszéki elnök kezébe.

Az alkotmányozó skuptina tagjainak választása a királyság egész területén folyó évi november hó 28-án fog végbemenni. A választójogi törvény szerint alakított állami bizottság megállapítása szerint 419 képviselő lesz választandó és pedig Szerbia 152, Bosznia és Hercegovina 63, Horvát-Szlávnországi 88, Szlovénia 36, Dalmácia 11, Montenegró 10, Bánát 19, Bácska és Baranya 25, Beograd 6, Zagreb 5 és Ljubljana 4 képviselőt választ.

Ateli időszámítás. A szociálpolitikai miniszterium ma adta ki hivatalos engedélyezést a téli időre vonatkozóan. A rendelet szerint szeptember 1-től október 1-re virradó éjjeli órák két órára tolják vissza az órák mutatóját.

Czernin gróf demokrata képviselőjelölt. Bécsből jelentik: A monarchia volt külügyminisztere, Czernin Ottokár gróf hír szerint a legközelebbi osztrák nemzetgyűlési választásokon képviselői mandátumot vállal. Czernin az egyesült polgári demokraták-pártok programjával Bécsben fog fellépni.

Az előadások megkezdése a vršaci kereskedelmi iskolában. A

vršaci Kereskedelmi Ifjak Egylete és a Kereskedők Egylete által életrehozott új kereskedelmi iskolában az előadások Marčetić Laza főreálgimnáziumi igazgató vezetésével október 1-én megkezdődnek. A tanítás nyelve vegyesen szerb-német.

Ertesítés! F. hó 27-én, kedden este fél 9 órakor a Chewra-házban dr. Werber Abraham, a jugoszlaviai Palesztina hivatali főnöke előadást tart, amelyen minden érdeklődőt szívesen lát a Zsidó nemzeti egyesület.

Halálosvégű baleset. Tegnap délután halálos végű baleset történt a vršaci belacrkvai uton. Vajugán Mária 48 éves vojvodinci parasztasszony Vrsacról hazá akart hajtani egylovas kocsiján. Mikor a Mezity-patakon átvezető hidhoz ért, lova megbokrosodott és a 6-7 méter magas föltérről lezuhant a patakba. A kocsii izzépporrá tört, az asszony koponyarepedést kapott és azonnal meghalt. A lónak csodálatos módon semmi baja nem történt.

A „Lilium” Londonban, Londonból jelentik a „Neue Freie Presse” nek: Kedden este mutatta be a Kingstowtheatre Molnár Ferenc Lilium-át, mint az első „ellenséges” darabot a világháború kitörése óta. A darab fogadtatása hűvös volt, az angol közönségnek nem tetszett túlságosan a darab, bárha az előadás kitűnő volt.

A Gépészek szövetségének szervező-bizottsága felhívja az összes gépészeket (videkről is), hogy vasárnap délelőtt 9 órakor a Juhász-féle söresarnokban, Kralja Petra trg (Főter), okvetlenül jelenjenek meg. Gépészképzés igazolandó. Figyelmeztetünk minden gépészt, hogy elmaradás esetén saját érdeküknek fogja kárát vallani.

Ki vesztette el? Az utcán egy kulcsesomót találtak, igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen. Jelentkezni Prodanovity Miklós rendőralkapitánynál kell. Vršaci író wieni premiérje. A bécsi Hofburgtheater előadásra elfogadta Sil-Vara „Die Gitana” c. darabját. Sil-Vara a Vršacon 1876-ban született Silberer ismert író álnéve. Ezen darabja Prosper Mérimée francia író „Carmen” c. novellájának első dramatizálása. Mint ismeretes, Bizet ugyanebből a novellából merítette világhíres „Carmen”-jének szövegkönyvét.

Az anyakönyvi hivatalból. Az anyakönyvi hivatalban újabb a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Turnauer Alfréd író, kereskedő és Bröder Margit író. — Szvilanov Rado ca. földműves és Szapanov Darinka. — Kovacs András rk. vasuti pályafelügyelő és Penov Anna rk. — Dr. Gyermekov Dusan. — Teodorovics Anasztázia. — Annau Pál rk. kőműves és Feigl Tereza rk. — Wirth Imre rk. vasas és Mihajlovics Alojza rk. — Gaitly Nikola. — Gyógyszerész és Stefanovics Milena. —

Születések: Kozlovakski Voin. — földműves, leány. — Mitya Stevan. — napszámos, fiú. — Kolarov Szvetozar. — földműves, fiú. — Danikov Dusan. — csendőr, leány. — Frank Mátyás rk. ács, leány. — Schwarz István rk. leány. — Leitermann Janos rk. szobafestősegéd, fiú. — Radu Róza rk. cigány, fiú. — Miklos v. Maxa. — napszámos, fiú. — Hódy Janos rk. kereskedősegéd, leány. — Móra Ferenc rk. kantor, leány. — Sztepanov Száva. — földműves, fiú.

Halálosok: Simonyi Pál rk. 88 éves nap-zamos, bélgyulladás. — Tikárt Anta né rk. 41 éves szülésznő, szeszmergezés. — Bernauer Lajosné rk. 25 éves, tifusz. — Sipek Mária rk. 11 éves, veselob. — Özv. Koszics Jastane. — 70 éves, aggkor. — Avramov Dragomir. — 3 hetes, életgyenge. — Hajduska Lajos. — 75 éves, tüdővész. — Frank Janos rk. 73 éves, aggkor. — Tiesz Kristóf rk. 46 éves ács, veselob.

Háziúrságom története.

Tanulságos elbeszélés.

Nagyobbmértű lakástalanságban szenvedek. Ami úgy értendő, hogy egy szobám van csak harmindegammal és, hogy lakás iránti kerényemet már a passaroviczi békekötés idején beadtam a lakásnivalnak és még mindig nincs lakásom. Ebben a krónikus lakástalanságban hallom, hogy van B cske-reken egy ház, amelyet a gazdája ingyen akar nekem átadni. Kilenc szoba, konyhák, fürdőszoba, vízvezeték, parkett — csak éppen vacuum cleaner nincs!

Na gondoltam megnézzük ezt a kis hajlékot. Elmentem a ház gazdájához, aki éppen akkor rakott borogatást a fejére, a fölötti banatában — ahogy később — kitűnt hogy senkise akarja a házat tőle ajándékba elfogadni. Mikor engem meglátott öröme gyulladt az arca és kijelentette, hogy mikor akarom átvenni a házat? Na-na mondom, előbb talán tessék megmondani bővebben mit jövedelmez ez a ház. Hát fiam ez egy mecije — hoz magának 6500 koronát évente! Hm, gondolom magamba ez nem sok, de hát ingyenben van, no egye fene ugyse volt még hazam kipróbálok milyen dolog a háziúrság. Bámépek a burzsujok egyesületébe. Átvettem a házat. A volt házigazda letépte fejéről a hideg borogatást, egy kisebb mértű indiai haditancot lejtett el örömeben és azt mondta: No fiam sohse felej meg engem látsz. Erre az öröme, hogy megszabadultam a házamtól benyakkunk egy-két üveg sampuszt. És benyakkunk!

Másnap elkezdtem háziur lenni. Illetve akartam! Az egyik lakót ki karta tenni — nem lehetett, mert az 1875 évi 38 tvc 42 és 528 illetve az 1915 évi 13 tvc 5 és 68 § továbbá az 1888 évi 568 és 9485 § világos rendelkezéseivel ez ellentétben áll. Föl akar am most már emelni a lakbérét, mert hat 3 parkettás szoba, előszoba, cselédszoba, konyha, fürdőszoba és vízvezeték nem lehet adni 2000 koronáért. De ezt meg nem lehetett fölemelni mert ez viszont Tr-ján császár lakbér szabályzatának 57 § és az 1385 évi 12, 538 és 625 § szülő szolgálmanyi szakaszok alapján nem lehet. Na most megette a fene — en vagyok a háziur és nem vagyok mégse.

Másnap reggel beállt hozzám egy udvarias ember nagy táskával és hoz valami irást, hogy aszondja Adófizetési meghagyás. „Fizessen Ön vegrehajtas terhe... miszerint... mindazonáltal... Kurz und gut 14 százalék állami adót ez 910 korona! Na mordok krach — a 6500 korona lepadt 550 kára. Bemegyek az adóhivatalba fizetek. Aszondja nekem gyanusan az egyik csavar ur: Uraságod eleget tett városi adókötezettségének? Hát megállt hevenem az ütő! Hiába mondtam, hogy nem is város ez a B cske-rek, rám olvasta, hogy 300% a városi pótdadó, ez 2730 K, 30% a megyei adó, utadó, betegségyelző

Járulék, iskolajárulék és járulék a járulékokra, ez 273 K. Összesen leadtam tehát adóba 3913 koronát.

Delután beállt hozzám egy ember és azt mondja barátságosan: Nagyságos ur én kezelem a házba a vízvezeték motorját, ennek üzemi költsége és javítási munkája egy évben 6000 korona. Egyszóval most már így áll a dolog: van egy házam, mely 6500 koronát jövedelmez és amely évenként 9913 koronába kerül.

Eddig csak ehettem néha egy kis főtt ételt is, itt-ott egy pohár borocskára is csak telt. Amióta háztulajdonos vagyok, száraz kenyeret eszünk a feleséggel és én felolvasom neki hozzá Rézi néni szakácskönyvéből a borju agyvelő-kádkakat sertéskarmenádli körzettel — hogy mégis legyen néha hus is az asztalon.

Azóta én ülök hideg borogatással a fejemen és nem tudok segíteni magamon. Kérem talán ezt az apró hirdetést kitenni a b lapjában:

Búba merült

háziur megismerkedne csinos fiatalemberrel, akinek egy emeltes házat a legnagyobb kényelemmel berendezve ajándékba adna. Jelige „Hová vezet a sróf?” címen a kiadóba. 3395

Jász.

Közgazdaság

Buzakivitel. Mint már közöltük, a kormány a kiviteli tilalom részbeni felfüggesztésével engedélyezte 15.000 vagon buzának a kivitelét. Ezzel kapcsolatban a kormány egy újabb rendeletet bocsátott ki, mely szerint egy exportőr sem részesíthető kivételes elbánásban és mindenkiere egyformán kötelező az egészséges valuta biztosítása és a kiviteli vám megfizetése. A kivitel előmozdítása érdekében a kormány megengedte, hogy buza helyett liszt exportáltassék ugyanolyan sulyban, tehát a korpa és egyéb melléktermékek számításán kívül helyezése mellett. A kormány a korábbi rendeletek ellentétes intézkedéseit hatályon kívül helyezte és a korábban közölt kormányrendeletnek azon intézkedése, mely szerint az exportőrök igazolni tartoztak, hogy a kivinni szándékolt mennyiségnek 5-10%-át közlelmezési célokra a közlelmezési miniszternek átadták, hatályát veszítettnek látszik.

A luxusárak adója. A tegnapi nap folyamán a beogradi kereskedők egy küldöttsége járt a pénzügyminiszternél a luxusárak után fizetendő adó ügyében. A kereskedők arra kérték a minisztert, hogy a luxusárak után fizetendő adót már az áru megvételénél fizethessék. A miniszter kijelentette, hogy ezt a kérést nem teljesítheti. A kereskedőknek a napi forgalmuk után kell ezt a 3% adót megfizetni. A miniszter azzal indokolta ezt a határozatát, hogy a luxusárak szigorú behozatali tilalma dacára rengeteg luxusárut csempészték be a határon. A kereskedők könyveik alapján kimutatott forgalom után fognak adót fizetni.

Harc a csempészek ellen. A csempészet megakadályozására a kormány nagyon erőes rendszabályokhoz nyul. Elrendelték, hogy a csempészet felfedezőjének — tekintet nélkül arra, hogy az illető hivatalos vagy magánszemély-e — a csempésztett áru teljes értéke kiadandó legyen.

A „Narodna Banka d. d. Zagreb“ (Zágrábi Nemzeti Bank R.-T.) körlevélben értesíti az érdekelteket, hogy vršaci fiókjait az „Temesi Agrár Takarékpénztár“ volt helyiségeiben megnyitotta. Az intézet igazgatója Strečko Iván, jogtanácsosa: dr. Oppenheimer Armin ügyvéd, igazgatósági tagjai: Krausz Péter cipőgyártulajdonos, dr. Nikolajević Ilija helytiszti orvos, Petrović Zsarko, a Petrović-Georgiević testvérek bankcég betagja és Wessel Adolf bornyagykereskedő, valamennyien Vrsáciak.

Behozatali statisztika három évről. A beogradi „Politika“ írja: Hivatalos adatok alapján az 1918. évben 3.850.136 dinár értékű behozatalunk volt, ez a számadat azon-

ban nem lehet pontos, mivel akkoriban vámhivatalaink csak orszá- gunk déli részén voltak felállítva és a fenti összeállítás csak ezen hivatalok jelentései alapján készült. Az 1919. évi adatok már pontosab- bak, ezek szerint 1919. évben 2.982.067. dinár volt a behozatal, viszont az 1920. év első felében 1.850.164.633 dinár értékű árut hoz- tunk be. Ezek az adatok már pon- tosak.

Az idei francia termés. Az „Epocha“ írja: Most már pontosan megállapítható, hogy Franciaors- zág idej termésé 6.300.000 tonnát tesz ki. Ez a mennyiség teljesen elegendő arra, hogy Franciaország lakosságát az új termésig kenyér- rel elláthassa.

Az őszi divat.

A budapesti „Az Ujság“ gyak- ran szórakoztatja olvasóit Man- gold Béla Kolos férfidivat jó- lásaival. A boldog békeidőben ráért az ember mosolygni Béla Kolos Szilveszter Piusz írásmü- vein, amelyekből meg lehetett például tudni, hogy csak az a kifogástalan uriember, akinek legalább negyven nadrágja van élere kifenve a szekrényeiben. Aki szeretett izlésesen és elő- kelően öltözni, az sohasem ol- vasta el ezt a Kolost, mert jo- gosan feltehető, hogy tökéle- sen elrontja az izlését. Egyálta- lán senkisémet vette komolyan ezt a Mangoldot, pedig alapjá- ban véve semmivel sem voltak rosszabbak az írásai azokénál, akik ugyanígy, illetve ilyen mó- don rákényszerítik magukat a közönségre.

Most hetedik éve, hogy a világ kikökönt a kerékvágásból, ez azonban Mangoldot nem hízta ki a sodrából. Ő a háboru alatt éppen úgy jósolta rendületlenül a divatot, mintahogy azelőtt és ahogy most újra kezdi. Az „Az Ujság“ egyik utolsó számában megint csak úgy ír a Kolos, mintha ma is még mindig az volna a legfontosabb kérdés, hogy milyen színű fehéreműben szabad kilépni diszkrét tartózko- dásából egy jól nevelt férfinak. Ebből a jeles írásműből közlünk néhány fölöttébb érdekes pasz- szust.

„... Ez a megelégedettség, — hogy ne mondjuk megadás, vagy lemondás — mely a mai férfiviseletben nyilvánul, nem természetes, tehát nem helyes tünet és nem egyeztetendő össze azzal a nagy hivatással, melyet a világháboru korszakában a polgári ruhában járó férfiú be- töltött. Nemesak joga neki, de kötelessége külső megjelenésé- ben is kifejezésre juttatni mai magas rendeltetését és kell, hogy esinos és tetszetős öltözetével is fokozza azt a tiszteletet és be- esülést, melyet nagy feadataink teljesítéséért: embertársaitól el- várhat.“

„A mai férfiviselet alapján semmiben sem különbözik a két év előttről és a legkisebb jel sem bukkant fel azóta, mely okot adhatna arra a reményre, hogy lényegében gyökeres vál- változásra volna kilátás. Akkor is, de ma is csak azt mondhat- juk, hogy a férfiak divatja sehol a világon nem fog nemzetivé ala- kulni, hanem megtartva alap-

vonalait, — nem mint angol — hanem mint nemzetközi divat fog fennmaradni és tovább fej- lődni.“

„Az őszi megjelent újdonságok közül legelőbb a felöltők ragad- ják meg a figyelmünket. Három egymástól teljesen eltérő forma áll itt rendelkezésünkre és pedig a sötétszürke és a kékeszürke kétsoros városi felöltő, melynek hátrészét rövid, egyenes szorító tartja össze, továbbá a palack- vállu, egysoros, úgynevezett amerikai Raglán, mely nehéz double szövettől (utazásra, aut- tóra, kocsiára), vagy könnyebb- fajta Homespun-szövettől (ver- senytérre, fürdő- vagy nyaraló helyre) készül. Ezt a felöltőt melynek hátrészét gombolható szorító tartja rendben, éles szög- ben végződő, keskeny mellő ki- hajtásai, csuklószorítói, pánt- szerű varrásai, kívül elhelyezett gombjai és rendkívül ügyesen alkalmazott „Kenguru“ külső zsebei tessék érdekessé és külön- legessé.“

„A színes ingszövetek közül legnagyobb divatosságra a sá- vások számíthatnak. A hars, a raj- és határvonalak idejében ez legalább is stilszerűnek mond- ható.“

„A takarékoság, mely a fe- héremű és ruha dolgában a mai férfiú belénevelt tulajdonsága, csak fokozható lesz annak az ingre varrott újszabású kézelő- nek divatba jöttével, mely „Ja- nus“ felísten után nyerte elne- vezését. A „Janus“ kézelő úgy van ugyanis szabva és az ingre rávarrva, hogy a piszkolódott fele egy kézmozdulattal tiszta oldalára fordítható. Ezzel nem- csak azért célszerű a „Janus“- kézelő, mert általa a színes ing- get a rendesnél hosszabb ideig lehet viselni, hanem főelőnye ab- ban rejlik, hogy a véletlen bal- eset folytán foltos lett kézelőt egyszerűen tiszta oldalára for- díthatjuk.“

Óriási, hogy mi mindent nem tanul meg az ember ma a világ- égések idején ettől a Mangold- tól. „Kenguru“ zsebek jönnek divatba, a felöltőnél a palack- váll, az ing sávós lesz, hogy kel- lemesen emlékeztessen a lövés- árokra és drótakadályokra. És Janus kézelő jön divatba, melyet meg lehet fordítani ha véletlen baleset éri az embert... Oh Kolos, oh Mangold... das ist zu viel... das ist zu viel!

SPORT

Visszatérés a Zs. S. E.—K. A. C. mérkőzésre. Zsombolyai hiradás alapján beszámoltunk arról a foot- ball-botrányról, mely a zsombolyai pályán fenti két csapat mérkőzé- sét befejezte. Tekintettel arra a körülményre, hogy hiradásunk egy cidalu zsombolyai jelentésen ala- pult, a paritás alapján szivesen helyt adunk a kikindaiak botrány- magyarázó sorainak.

Kikinda szerint a match revanche jellegű volt a multkori 7:0-ás ki- kindai vereségért. Zsombolya erő- sen készülődött, sőt megfogadták, hogy a kikindaiakat le fogják rugni. Első féldőben Kikinda fő- lényben van s 2:0-re nyeri a fél- időt. Mikor Zs. S. E. látja, hogy bajosan nyerheti meg a mérkőzést a nagy formában lévő K. A. C. ellen, a második féldőben lerugási akadémiát mutat be. A jó hatzfel- diek buzdították is őket ilyen fajta kedélyroppentyűkkel: „rugj a gyomrába“ vagy „rugd le a lábá- ról!“ Zs. S. E. eme felebaráti bizta- tásnak úgy engedelmeskedik, hogy négy kikindai játékos még most is sántít. A 18-ik percben Mirkov egy éles lövést véd s a labdát kiakarja rugni. Retzler (Zsombolya) dur- ván letámadja s akadályozza a ki- rugásban. Mirkov megfordul, hogy a labdát valahogy a mezőnybe jut- tassa, ugyanekkor Retzler hátulról megrugja, mire Mirkov visszaüt. Az erősen pártoskodó zsombolyai bíró csak Mirkovot állítja ki. Ez ellen a K. A. C. játékosok tiltakoz- tak, mire Zs. S. E. levonult a pá- lyáról s megtagadta a K. A. C. fel- merült költségeinek kifizetését. Ki- kinda megtette a feljelentést durva, életveszélyes játékuk miatt s aki nem utalt költségek iránt. Ez már a második feljelentés ilyen ci- men ellenük. Így mondják el a ki- kindaiak, de bárkinek van is igaza, egy harmadik variációt már nem közölhetünk. C...

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik meg- bold gult jó testverem

Nádor Gyula

temetésén résztvettek és részvételükkel a bennünket ért veszteséget és fájdalmat enyhíteni igyekeztek úgy a magam, mint unokám nevé- ben halás köszönetemet nyil- vanítom.

Pancsevo, 19 0 szept. 21.

Özv. Hirth Károlyné
Nádor Karolina.

Ma fagyalt és jégkávét

a Kovács cukrászdában.

Twist Olivér

megy vasárnap

A VÁROSI MOZIBAN

Eladó egy teljes lakásberendezés, mely ebédlő, hálószoba és vendég-hálóból, konyhabutor és edény, porcellán, evőeszköz, üveg- és ezüstnemű, selymek, tvilimek, függönyök, villanyfelszerelés, ágynemű, képek és mosóedényekből áll. 1757
Lehetőleg egybeni eladás!
Vatrogasna (Hadzsics Lázár) utca 9. szám.

Nagyobbzabásu komplett fűszerüzleti berendezés olcsón eladó. 1761
Bővebbet VAJDA, „Rózsa“-szállodában.

200.000 koronával rendelkező, kereskedelmi érettségit vevő, 24 éves fiatal ember gazdaságban, malomnál vagy egyéb üzletben **állást keres,** ahol benősülés lehetséges. — Fényképpel ellátott levelek „Diszkréción“ jellegre a kiadóba kéretnek. Fényképek visszaküldetnek. 1749

Éves berghsyri malacok (egy kan, egy koca) **eladók.** 1760
Duhásznál Petrograd-zka (Melencei) utca 31. Megtekinthető délután 12-1ig

Gyümölcsizeteket (marmaládé) alma, szilva, körte stb., teasüteményeket, desszerteket és egyéb cukorkaféléket gyárt az **Ambrózia** cukorkagyár r.-t. Vel. Bečkerek

Kereskedők figyelméire!
Vasárak, drót, drótszög, reszelős lapátok lego csóbb árban csak viszonteladók részére kapható 1759
Radicsev Lázárnál Vel. Bečkerek, Žitni trg 6.

Szatócs-üzlet forgalmasabb utcában eladó. 1748
Cím a kiadóhivatalban.

Veszék lóhere- és lucernamagot, hagyma-, petrezselyem- és lenmagvakat, anyarozsot, cirkot és fokhagymát. — Magkereskedés TMA VLADISZALJEVITY Beograd, Balkan-u. 3. 1748

Uj bőrüzlet!
Temmer Testvérek & Istvaneszkó cég alatt bőrüzlet létesült a Fő-utcán nagyban és kicsinybeni eladással. 1778
Állandó nagy raktár elsőrendű minőségű és jutányos árban cipő, papucs, nyerges- és szíjgyártó iparokhoz szük-éges törökben és kellekben. Elsőrangú szolid kiszolgálás!

Árverési hirdetemény.
Néhai özvegy Petrovics Istvánné Lynka hagyatékához tartozó s a veliki bečkerek 539. sz. útjában A. I. 1. sor., 962. hrsz. és 580. öi sz. alatti felvett ház és birtok a helyszínen 1920. évi szeptember hó 26-án d. e. 11 órakor a legtöbb tegerőnek árverés útján eladatik. Az ingatlan 150 000 korona becsértékének 10%-a az árverés megkezdése előtti banatpénz fejében lefizetendő, amely összeget a legtöbbet ígérő a vételár felére tartozik azonnal kiegészíteni; a vételár másik fele érse pedig az árverés napjától számított 8 napon belül fizetendő az árverési feltételek szerint.
Az ajánlat a vevőre feltétlenül kötelező, míg az eladók az árveréstől számított 3 napon belül jogosultak nyilatkozni az ajánlat elfogadása avagy visszautasítása iránt.
Veliki Bečkerek, 1920. évi szeptember hó 19 én.

Férfi- és női SZÖVETEK érkeztek!
ADLER & BÜCHLER
ZAGREB, Marovska ulica 5, az udvarban. 1743

Gazdák!
Azon óhaj által vezetve, hogy a gazdaközönségnek a nedves repaszettel való etetés előnyeit bizonyítsa, illetve közismertte tegye, a Cukorgyár r.-t. igazgatósa elhatározta, hogy a friss repaszettel f. e. október 15-ig bezárólag ingyen becsajítja rendelkezésére a gazdaknak. 1761
A szelet kiosztása minden hétköznapon d. e. 8—12 óráig és d. u. 2—6 óráig eszközölteik. Előváróztól pedig ma az a gazdák tartoznak gondoskodni.
A kiluzozott repaszettel kiváló takarmány szárazsághárk, juhok és sertések, sőt lovak részére is, különösen, ha az alatok fokozatosan rálesznek szoktatva. Nem szabad azonban egyszerre nagyobb mennyiséget feleltetni és különös óvatossággal kell eljárni hasas teheneknél.
A szelet romlását olyképen lehet megakadályozni, ha azt beverméljük és pelyvával vagy szecskával és az után még földdel is jól betakarjuk.
Az ingyenszelet kiosztásnál repatermelőink előnyben részesülnek.
Cukorgyár Reszvenytársaság.

Özvegy Petrovics Istvánné örökösei. 1733

PAPIR és **PAPIRKONFEKCIÓ** valamint az összes **IRÓSZEREK NAGYBAN** minden mennyiségben, minden minőségben a legjobban vásárolhatók közvetlenül a nagyáruházban:
JUGOSLOVENSKA INDUSTRIJA PAPIRA
GUSTAV SELIGMANN, ZAGREB, Nikoićeva ulica 3. 1744 Telefon: 6—38. Sürgőnycim: „JIP“ Zagreb.
Kérjen árjegyzéket! Az SHS Állam legtehetségesebb papirnagyáruháza, mert **gyors, olcsó és szolid!**

Gazdasági Részvenytársaság
Fűszer-, Gyarmat- és Rövidáruosztálya
Vel Bečkerek
Alexandrova ulica
[Hunyadi-(fő)-utca]

Ajánlja
dusan felszerelt raktárát a következő árukban: —
Francia likörök - Cognac medicinal - Pelinkovac - Ószilvórium - Törköly és Borovicska palackokban - Denaturált szesz - Cacao, dessert csokoládék - Caramellák - Drazse és Superior cukorkák - Tea Piskota és teasütemények - Valódi tivoli mustár - 80 fokos ecetsav - Legfinomabb táblaolaj - Mindenféle festékek - Lakkok - Linoleum Kocsikenőcs - Cipőkrém - Zsír-szóda (Lukaveci 100%) - Dianna sósborszesz - Cigaretta-papír és hüvelyek - Legfinomabb olasz gertyák - Sidol és az összes e szakmába vágó fűszerárak. 1758

Levélbélyeg!
Veszék minden mennyiségben használt levélbélyegeket gyűjtőkötől. 1747
M. József Sander.

Jugoslavija Általános Biztosító Társaság Beograd
Elfogad élet- és tüzbiztosításokat a legkedvezőbb feltételek mellett.
Bánati képviselő: **Velicković Testvérek, Pančevo** Srpska u. 7.

Petrás László

Brigadir Risztly (Arad) u. 2218. sz.

a veliki becskeri olajgyár volt főgépésze vállal e szakmába vágó szereléseket és javításokat vidéken is, u. m.:
gőzkazánok, gőzgépek, eséplógarnitúrák, ners-olaj- és benzínmotorok, mindennemű mezőgazdasági gépek, vízvezetési berendezések, szivattyutelepek, villamos szerelések, dinamó és elektromotor javítások és vasszerkezeti munkákat.

Eladó: 90 HP félstabil gőzgép, 40 HP Diesel-motor, körlorgó és duplex gőzszivattyú, 60 m³ gőzkazán, 15 vagonos új modern malomberendezés és egy gyönyörű fűrdőszoba-berendezés. 1668

Karbidlámpák nagyban.

Kindl F. és Társa

Villamosági és műszaki cikkek kereskedése
Veliki Becskerek, Nemanjine (Jenő herceg) u. 5.

Ajánl a legolcsóbb árak mellett villamosági cikkekét erős- és gyengeáramhoz. Villamos retousche készülék dr. Hollósy-féle szabadalom (fényképezési célra). Irógepszalag minden méretben 30 kor., orsón 35 kor.

Kerékpárgummi belső és külső, valódi francia Michelin-gyártmány. Ugyancsak ezen gyártmány gummiragasztó is. — Kénsav és sósav természetesen vizzel hígítva — Karbidlámpák, valamint égők, valódi nürnbergi gyártmány. — Öngyújtók különféle elsőrendű áru, gyújtókövek, valódi Auermetal. — Alkalmi vétel: 3 drb. kevésbé használt strapa kerékpár (bicycli) szabadfutó. — Kevésbé használt kották nagy választékban: Keringő, indulók, kuplék, dalok, operettek, iskolák, gyakorlatok. — Végül a novisadi (újvidéki) gyáraktárból azonnal szállítható: 1 drb. Siemens és Halske-féle dinamó, egyenáramu 100 volt, 70 amp, ford. 900 perc. 1 drb. dinamó, egyenáramu 120 volt, 85 amp, ford. 1400 perc. 1 drb. A. E. G.-féle dinamó váltóáramhoz, 200 volt, 1 K. W., ford. 2500 perc. 1 drb. A. G. E.-féle motor, egyenáramu, 220 volt, 14 amp., ford. 950 perc. 1 drb. motor, forgóáramu, 12 HP. 1 drb. motor, forgóáramu, 15 HP comp. centrifugálpumpával. 1 drb. Max Lowy-féle 2 HP., 150 volt. 1 drb. Ganz-féle 2 1/2 HP. 1 drb. Ganz-féle 3 HP., ford. 1200 perc. 1673

Veszek

mindenféle gabonaneműt: búzát, árpát, zabot, rozst és lisztet minta után nagyban és kicsinyben.

Bogdanovits Milán Veliki Becskerek,
Miletiyeva Temesvári u. 7. 1664

Zongoratanitást

vállal szeptérvári konzervatóriumot végzett hölgy. Ugyanaz francia és angol órát is ad.

Bővebbet d. u. 1—3 óra közt
LITOVČENKO, Bojza utca 5.
1711

Geptechnikai iroda
és nagykereskedés 1413

Franjo Kiselják

Irodák: ZAGREB, Preradovičeva ul. 9.
Telefon 18. Fiók és gyár: KARLOVAC, Riječka ul. 21 Telefon 84.

Ipari és gazdasági gépek, elsőrendű szerszámok, benzinmotorok, lokomobilok, injektorok, gépkenő szivattyúk, lubrikátorok, manométerek minden célra, vízi, gőz- és gázcsövek alkatrészekkel együtt, decimális mérlegek, mindennemű szivattyúk, gummi- és kendercsövek, különféle fémek, acél, különböző olajok, benzin, hajtószíjak minden üzemre, valamint az összes műszaki szükségletek nagy raktára.

Raktár: Zagreb, Mica 47. — Iroda:
Zagreb, Preradovičeva ul. 9.

Figyelem!

Az őszi és téli kalapu darsánok
már itt vannak 1618

Tolvay Laura

nőikalap divattermében.

Legjobb
előnyömdel minták.

Nagy választék filz-, velur- és bársonykalapokban. Renoválások és kapátvasalások elvállaltatnak

Ürményháza község előljárósága

820—1920. szám.

Árverési hirdetés

Közhirre tessük, hogy a község határában 2789 hold területen gyakorolható vadászati jogot 2 (kettő) egymásután következő évre Ürményháza község határában évi október hó 1-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen érbeadjuk.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Ürményháza, 1920 szeptember 16 án.

Előljáróság.

Deszka,

léc (Stoffel), faragott épületfa, valamint szálfá (gömbfő) minden méretekben, továbbá elsőrendű cserhélj agyintételekben, nagyban és kicsinyben kapható.

Kevevárai Bank Rt. faosztálya
KOVIN. 1696

Üht és viszketeget

173 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitűnően beválti
SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban
Veliki Becskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

RADOVANOVIĆ ÉS PAVLOVIĆ

1668 fűszer- és csemegekereskedése
VELIKI BECSKEREK, KRALJA PETRA TRG.

SÓ

nagyban és kicsinyben a legolcsóbbáron állandóan raktáron.

Állandóan raktáron van bő választékban:

cukor, kávé, rizs, Herz-féle szalámi, szardiniák, trapista- és grojersajt, csokoládé, Lipton dr. Hornimann-féle ceiloni tea, rum és mindenféle szeszes italok, jó kétszerégetett szerb szilvárium

Gyors kiszolgálás.

Olcsó árak.

SÓ

nagyban és kicsinyben a legolcsóbbáron állandóan raktáron.

Hirdetések

felvételnek

„Torontál”

kiadóhivatalában,
Obilityeva (Zápolya) ulica 1. szám.

Dungyarszky Lázár sörgyára Veliki Becskerek

A Bánát legnagyobb sörgyára. • Évi termelési képessége 50.000 hektoliter.

Söre elismert legjobb!

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Becskerek

Kiadó: Pleitz Fer. Pál